

Kaupunginhallituksen konsernijaosto

21.08.2023

Kokoustiedot Kaupunginhallituksen konsernijaosto

Aika 21.08.2023 klo 09:00 - 09:25

Paikka Sähköinen Teams-kokous

Läsnä	Guzenina Maria	puheenjohtaja
	Ampuja Ari	jäsen
	Elo Simon	jäsen
	Gestrin Christina	jäsen
	Laakso Mikko	jäsen
	Laukkanen Antero	jäsen
	Palomäki Ulla	jäsen
	Seppälä Peppi	jäsen
	Wessman Jaana	jäsen
Muut saapuvilla olleet		
	Partanen Henna	kaupunginhallituksen I varapuheenjohtaja
	Mäkelä Jukka	kaupunginjohtaja
	Rinta-aho Harri	kasvun ja oppimisen toimialajohtaja
	Isotalo Olli	Kaupunkiympäristön toimialajohtaja
	Kivinen Harri	hallinto- ja kehittämisjohtaja
	Heinaro Mervi	elinvoimajohtaja
	Konttas Ari	rahoitusjohtaja
	Pajakoski Johanna	viestintäjohtaja
	Jyrkkä Maria	konserniohjauksen kehittämisjohtaja
	Kattelus Johanna	konserniohjauksen kehittämispäällikkö
	Rosenberg Heidi	tekninen sihteeri
	Pirkanniemi Risto	lakimies, sihteeri

Allekirjoitukset

Maria Guzenina
puheenjohtaja

Risto Pirkanniemi
sihteeri

Pöytäkirja tarkastettu ja hyväksytty

Jaana Wessman
pöytäkirjantarkastaja

Christina Gestrin
pöytäkirjantarkastaja

Pöytäkirjan nähtävänäolo

Tämä pöytäkirja on julkaistu yleisessä tietoverkossa 25.08.2023

Käsitellyt asiat

Pykälä nro	Liite nro	Kokousasian otsikko	Sivu
§ 37		Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen	4
§ 38		Pöytäkirjan tarkastajien valinta	5
§ 39	1	Lausunto Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän (HSY) alustavasta toiminta- ja taloussuunnitelmasta 2024-2026	6

§ 37

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen

Päätös

Puheenjohtaja totesi kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Selostus

Kaupunginhallituksen konsernijaosto oli kutsuttu koolle puheenjohtajan allekirjoittamalla 17.8.2023 päivätyllä jäsenille toimitetulla kokouskutsulla.

Espoon kaupunki

Pöytäkirja

5/15

Kaupunginhallituksen konsernijaosto

§ 38

21.08.2023

§ 38

Pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätös

Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Jaana Wessman ja Christina Gestrin.

Asianumero 2442/00.04.00/2023

Kaupunginhallituksen konsernijaosto 21.08.2023 § 39

§ 39

Lausunto Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän (HSY) alustavasta toiminta- ja taloussuunnitelmasta 2024-2026

Valmistelijat / lisätiedot:

Kääriäinen Henri

Paananen Tanja

Isotalo Olli

Jänis Reetta

Tanska Harri

Jyrkkä Maria

etunimi.sukunimi@espoo.fi

Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Mäkelä Jukka

Kaupunginhallituksen konsernijaosto antaa Helsingin seudun ympäristöpalvelut-kuntayhtymän (HSY) alustavasta toiminta- ja taloussuunnitelmasta 2024 – 2026 seuraavan lausunnon:

HSY:n tulee sisällyttää strategiaansa pääkaupunkiseudun kuntien yhteisesti sopimat tavoitteet kuntayhtymälle vuodelle 2024-25. Tavoitteet kuvaavat jäsenkuntien strategista tahtotilaa ja ne on valmisteltu yhteistyössä HSY:n kanssa. Tavoitteet ja mittarit ovat seuraavat:

1

Tuottavuuden nousu vuosittain vähintään 1,5 %

Mittarit:

- Tuottavuusohjelman toimeenpano, toiminnan selkeä suuntaaminen perustehtävään ja investointiohjelman mitoitus sekä muut tarvittavat toimenpiteet talouden tasapainottamiseksi, velkaantumisen hillitsemiseksi sekä taksojen maltillisiksi korotuksiksi
- Toimintamenot euroa/asukas

2

Ympäristövastuullisuuden lisääminen

Mittarit:

- Kotitalousjätteen kierrätysaste vuosittain, tavoitetaso 2024: vähintään 52 % (vuoden 2025 tavoitetaso 54 %)
- Kasvihuonekaasupäästöjen määrä HSY:n omassa toiminnassa ja

ulkoisissa palveluissa, tavoitetaso 2024: enintään 92 000 t CO₂-ekv
- Hiilineutraalisuussuunnitelman laatiminen ja toteuttaminen
hiilineutraalisuustavoitteeseen 2030 pääsemiseksi

3

Vesi- ja jätehuollon toimivuuden parantaminen

Mittarit:

- Asiakasryhmä- ja toimintokohtainen asiakastyytyväisyys vuosittain.
- Laskuttamattoman veden osuus verkostoon pumpatusta vesimäärästä, tavoitetaso 2024: enintään 19 %

Lisäksi omistajalinjauksena: Kuntayhtymän vuoden 2024 osalta valmistelussa otetaan huomioon peruspääomalle maksettava 1 %:n korvaus ja vuodesta 2025 alkaen 1,5 %:n korvaus.

Espoon kaupunki haluaa lausunnossaan lisäksi korostaa seuraavia asioita.

1. Kestävä talous ja kuntayhtymän perustehtävä

HSY on talous- ja toimintasuunnitelmassa kuvannut edelleen korkeaa investointitasoa ja kasvavaa lainakorkojen sekä -lyhennysten määrää. Tulorahoitus ei riitä kattamaan HSY:n investointitasoa ja lainojen lyhennyksiä. Suunnitelmakaudella kaikkina vuosina joudutaan nostamaan uutta ulkopuolista lainaa. Tämä tuo merkittävää painetta asiakasmaksujen korotuksille sekä vesi- että jätehuollon toimialalla. Espoo on yhdessä muiden pääkaupunkiseudun kaupunkien kanssa korostanut, että HSY:n tulee pyrkiä tasapainottamaan talouttaan ja hillitsemään velkaantumista. Kokonaislainan kasvu ja kasvavat lainojen korot aiheuttavat merkittävää painetta HSY:n taloudelle, jota tulee pyrkiä hillitsemään.

Espoo pitää tärkeänä, että HSY pitäytyy investointiohjelmassaan niissä investoinneissa ja perustoiminnoissa, jotka liittyvät perussopimuksen mukaisiin tehtäviin. Kuntayhtymän ei tule ottaa itselleen uusia tehtäviä vaan mahdollistaa vesi- ja jätehuollon kustannusvaikuttava toimivuus, yhteistyössä kumppaneiden kanssa. Hintojen korotuspainetta tulee pienentää toiminnan tuottavuutta ja kustannusrakennetta parantamalla sekä investointiohjelmaa priorisoimalla. Investointien priorisoinnissa tulee painottaa tuottavuutta lisääviä investointeja. Esimerkiksi kaasun tuotannon ja käytön vaihtoehdot tulisi käydä hyvissä ajoin läpi, jotta on mahdollista löytää tuottavin käyttövaihtoehto.

HSY on talous- ja toimintasuunnitelmassaan kertonut haasteista saavuttaa omistajaohjaustavoite koskien 1,5 % tuottavuuden nousua.

Talousarviovuonna ja vuonna 2025 tuottavuuden kehitys on negatiivista ja asetettua tuottavuustavoitetta ei suunnitelmakaudella olla saavuttamassa minään vuonna. Talous- ja toimintasuunnitelmassa kuvataan tasapainoista taloutta uudessa strategiassa merkittäväksi fokusalueeksi. Suunnitelman mukaan talouden tasapainottaminen edellyttää tuottavuusohjelman lisäksi

asiakasmaksujen korotuksia kummallakin toimialalla. Espoo korostaa, että näillä keinoin HSY:n tulee saada velkaantuminen taitettua ja talous tasapainoon siten, että tarve lisälainanottoon vähenee ja tuottavuuden kehitys saavuttaa asetetut tavoitteet.

2. Kiertotalous ja alueen elinvoiman lisääminen

HSY on kiitettävällä tavalla strategiassaan sekä talous- ja toimintasuunnitelmassa suuntaamassa toimintaa kiertotaloutta kohti ja ympäristövastuu onkin yksi strategian neljästä painopisteestä. Hiilineutraali kiertotalous tarjoaa keinoja jätehuollon tehostamiseen, päästöjen vähentämiseen, luonnonvarojen kestäväään käyttöön ja luonnon monimuotoisuuden säilyttämiseen. Espoo kehittää kiertotalouden mukaisia ratkaisuja sekä kaupungin omassa toiminnassa että yhteistyössä kumppaneiden kanssa. Espoo näkee, että HSY:llä on merkittävä rooli myös jäsenkaupunkien itselleen asettamien kiertotalouden tavoitteiden edistämisessä, yhdessä muiden kumppaneiden kanssa.

Jätehuollon toimintojen tulee ensisijaisesti olla sellaisia, että ne tähtäävät jätemäärän vähentämiseen. HSY:n alueella yhdyskuntajätteen määrä ei juuri ole vähentynyt viimeisten vuosien aikana. Espoo pitää tärkeänä, että tavoitteellinen työ jätemäärän minimointiin, erityisesti vähäarvoisten jakeiden osalta, tulisi olla päämääränä koko pääkaupunkiseudun alueella yhteistyössä laajan toimijaverkon kanssa. Kierrätysasteen kasvattamisen tavoitteeseen ei olla pääsemässä. Tavoitteeseen pääsemiseksi tarvitaan vahvempia suunnitelmia ja toimenpiteitä.

Espoolaiset ovat aktiivisia materiaalivirtojen lajittelemisessa ja jätemäärän vähentämisessä. Paikalliset yritykset ovat myös halukkaita yhteistyöhön ja käyttämään materiaalia liiketoiminnassaan ja kehittämään prosesseja. Espoo näkee, että kestävä kilpailukyvyyn kehittymistä pitää toteuttaa kaupunkien, yritysten ja tutkimuslaitosten yhteistyöllä. Espoo pitää tärkeänä, että HSY toimii kumppaneille kehitys- ja yhteistyöalustana, kuten kaupunkikin. HSY:n toiminta tukee ja täydentää merkittävältä osalta kiertotalouden liiketoimintaa ja sen kehittämistä pääkaupunkiseudulla. Yhteistyön kautta jokaiselle jätelajelle on mahdollista löytää paras mahdollinen teknistaloudellinen käyttökohde ja käsittelytapa sekä suunnitella uudet investoinnit järkevästi huomioiden Uudenmaan ja koko Suomen investointitilanne. Esimerkiksi polttoon tulisi päätyä vain niitä jakeita, joilla ei ole muita käsittelymahdollisuuksia. HSY:n velvollisuutena on myös puuttua asioihin, jotka estävät kiertotalouden kehitystä tai tekevät siitä kalliimman vaihtoehdon.

Laajentuvan lajittelun ja keräyksen muuttuessa nopealla aikataululla on asukkaiden ja muiden yhteisöjen tietotaidon kasvattaminen varmistettava. Jätehuollon hintatason tulee myös pysyä asukkaille kohtuullisena ja kannustavana. HSY:n tulisi tuottaa kuntakohtaisesti dataa muun muassa yhdyskuntajättemääristä sekä kierrätysasteesta, jotta toimenpiteitä ja kehitystarpeita voidaan tehokkaammin kohdentaa. Kaupunki haluaa

tehostaa ja kehittää omien yksiköidensä jätehuoltoa sekä vastata jätelakiuudistuksen tuomiin vaatimuksiin ja niiden yli. Erityisesti varhaiskasvatuksen ja koulujen jätteiden lajittelussa on tavoitteena olla edelläkävijä. Tällä on tärkeä kasvatuksellinen merkitys. HSY:n ylläpitämästä raportointijärjestelmästä saadaan esille 100%:sti kaupungin hallinnassa olevien kohteiden arvioidut jätemäärät (kg) jätėjakeittain ja jätehuollon kustannukset. Raportointijärjestelmää tulisi kehittää yhdessä niin, että raportoitavat jätemäärät olisivat mahdollisimman todenmukaisia ja niissä näkyisi kehitystoimenpiteiden vaikutukset. Seurattava data tukisi näin Espoon tavoitteita vähentää jätettä, lisätä materiaali kierrätystä ja edistää kiertotalouden toteutumista.

HSY ei ole esittänyt tavoitteeksi parantaa asiakastyytyväisyyttä vaan vuoden 2024 tavoitetaso halutaan säilyttää 2030 asti. Espoo huomauttaa, että asiakastyytyväisyyden paranemista tulisi tavoitella.

3. Vesihuollon investoinnit

HSY on varannut talousarvioesityksessään vuodelle 2024 vesihuollon toiminta-alueen kaavoituksen mukaiseen laajentumiseen 35,8 milj. euroa. ja suunnitelmakaudelle 2025–2026 hieman vähemmän.

Määrärahavaroja ei ole jaettu kuntien kesken, mutta Espoon näkemyksen mukaan varaukset riittävät jäsenkuntien yhteenlaskettuun laajentumistarpeeseen. Espoo investoi uusiin alueisiin voimakkaasti ja HSY:n tulee säilyttää valmius tarkastaa investointikehystään kesken toimintavuoden, mikäli näyttää siltä, että kehys ei riitäkään jäsenkuntien tarpeeseen. HSY on alustavassa toiminta- ja taloussuunnitelmassaan varautunut laajentumiseen haja-asutusalueille 1,8 milj. euroa vuodelle 2024, 1,8 milj. euroa vuodelle 2025 ja 3,5 milj. euroa vuodelle 2026. Espoon vesihuollon kehittämissuunnitelman mukaiseen laajenemiseen asemakaava-alueiden ulkopuolisille alueille tulisi varautua vuonna 2025 Kunnarla-Kalmari-Uusitorppa alueen osalta noin 1,8 milj. eurolla. Ko. alueen vesihuoltoverkoston rakentaminen edellyttää myös Kunnarlantien alle jo rakennettujen vesihuoltolinjojen käyttöönottoa.

4. Muuta huomioitavaa

Espoo esittää, että aina kun HSY rakentaa merkittäviä vesihuoltolähtöisiä siirtoviemäreitä tai vesijohtoja muualle kuin katualueelle tutkittaisiin yhteistyössä riittävän varhaisessa vaiheessa, voidaanko yhdistää vesihuolto ja vesihuoltokäytävän päälle rakennettava ulkoilureitti. Menettelyllä saataisiin kustannussäästöjä ja lisää hyväksyttävyyttä vesihuollon rakentamiselle.

Käsittely

Päätös

Kaupunginhallituksen konsernijaosto:
Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Selostus

Yleistä

HSY:n yhtymäkokouksen on kuntalain mukaan hyväksyttävä vuoden loppuun mennessä kuntayhtymän seuraavan vuoden talousarvio. Samassa yhteydessä on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi on talousarviovuosi.

Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kuntayhtymän toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet ja se on laadittava siten, että edellytykset kuntayhtymän tehtävien hoitamiseksi turvataan. Talousarvion ja -suunnitelman laadinnassa tuottavuustavoitteena on ollut keskimääräinen 1,5 %:n vuotuinen tuottavuuden paraneminen. Myyntituottojen budjetoinnissa on huomioitu toimintavolyymien ja toiminnan muutokset sekä vesihuollon ja jätehuollon alustavat taksamuutokset.

Yleisenä kustannustason muutoksena talousarviovuodelle 2024 on käytetty 2 %:ia. Inflaatiokerrointa tarkennetaan syksyllä lopullisen talousarvion valmistelussa.

HSY:n perussopimuksen mukaan toiminta- ja taloussuunnitelmasta on pyydettävä jäsenkaupunkien lausunnot ennen sen hyväksymistä. Lausunnot HSY:n alustavasta toiminta- ja taloussuunnitelmasta 2024-2026 pyydetään 31.8.2023 mennessä.

Tavoitteet

HSY:n toiminta- ja taloussuunnitelman 2024-2026 tavoiteasetanta ja budjetointi perustuvat HSY:n hallituksen esittämään strategiaan 2030, josta yhtymäkokous päätti marraskuussa 2022. Tavoiteasetanta ja budjetointi perustuvat myös jäsenkuntien omistajaohjauksen tavoitteisiin. Esitetyn strategian 2030 neljä painopistettä sekä niitä toteuttavat yhteensä kymmenen strategista päämäärää ovat:

- Ympäristövastuu: Hiilineutraali pääkaupunkiseutu, Kiertotalouden keskiössä ja Puhdas Itämeri
- Työn murros: Pito- ja vetovoimainen työnantaja sekä Osaava ja kehittyvä henkilöstö
- Kestävä talous: Tehokasta ja taloudellista toimintaa ja Tasapainoinen talous
- Asukaskokemus: Vastuulliset ja kehittyvät palvelut, Turvattu juomavesi ja Toimintaa lähiympäristöstä huolehtien

Toiminta

HSY:n verkostoon pumpatun vesimäärän arvioidaan hitaasti kasvavan suunnittelukaudella. Vuonna 2024 tuotetun veden määrän arvioidaan olevan 95,0 miljoonaa m³ ja laskutettavan vedenmyynnin 74,3 miljoonaa m³. Jätevedenpuhdistamoilla käsiteltävän jäteveden määrän arvioidaan olevan yhteensä 156,8 miljoonaa m³ vuonna 2024.

Vuonna 2023 asiakaskiinteistöillä tehdään noin 8,8 miljoonaa jäteastiatyhjennystä ja kuljetetaan jätteitä yhteensä noin 369 000 tonnia. Jätteen energiakäyttöön Vantaan Energian jätevoimalaan toimitetaan jätteitä yhteensä noin 190 000 tonnia. Ämmäsuon ekoteollisuuskeskuksessa vastaanotetaan jätteitä yhteensä noin 242 000 tonnia.

Käyttötalous

HSY:n toimintatuotot vuonna 2024 ovat 443,1 milj. euroa, 20,6 milj. euroa (4,9 %) enemmän vuoden 2023 ennusteeseen verrattuna. Myyntituottojen budjetoinnissa on otettu huomioon toimintavolyymien muutokset sekä talousmallien mukaiset alustavat hintamuutokset.

Laskutetun veden volyymi on pienentynyt useamman vuoden peräkkäin. Suunnitelmakauden alkuun ennustetaan nollakasvua ja sen jälkeen maltillinen muutos suunnitelmavuosille; jaksolle 2024–2026 yhteensä 0,8 %. Käyttö- ja perusmaksuihin esitetään talousarvio- sekä suunnitelmavuosille korotusta inflaatio 2,0 % ja reaalikorotus 4,0 %. Reaalikorotuksen nousuun suurimpana syynä on kohonneet rahoituskulut. Inflaation taso tarkistetaan lopulliseen talousarvioon. Liittymismaksuista kertyvät tulot ovat laskeneet merkittävästi, kun rakentaminen pääkaupunkiseudulla on vähentynyt.

Kiinteistöjen jäteastioiden tyhjennysmaksuihin esitetään vuodelle 2024 kaikille jätejakeille 3,5 %:n korotusta: inflaatio-olettama 2 % ja reaalihinnan korotus 1,5 %. Jäteastioiden vuokrahintoihin ei esitetä korotuksia. HSY varaa asuinkiinteistöjen haltijoille sekä muille tahoille, joille asian ratkaisulla voi olla vaikutusta, mahdollisuuden lausua mielipiteensä jätetaksan valmisteluun. Jätehuollon toimintatuottojen arvioidaan hieman kasvavan suunnitelmakaudella.

Jäsenkunnilta perittävät kuntaosuudet ovat noin prosentti HSY:n toimintatuloista. Kuntaosuuksilla katetaan ne seutu- ja ympäristötiedon sekä ilmastoinfon toiminta- ja pääomakulut, joita ei saada katettua palvelutuotannon myynnistä ja hankerahoituksista saaduilla tuloilla. Vuonna 2024 laskutettavat kuntaosuudet ovat 4,7 milj. euroa, jossa kasvua edellisestä vuodesta on 4,5 %. Vuoden 2023 tulosennusteen mukainen kumulatiivinen ylijäämä noin 0,52 milj. euroa on kohdistettu

täysimääräisesti suunnitelmakaudelle etupainotteisesti kuntaosuuksia vähentäväksi.

HSY:n toimintamenot vuonna 2024 ovat 213,5 milj. euroa, joka on 8 milj. euroa (3,9 %) enemmän kuin vuoden 2023 ennusteessa. Toimintamenojen budjetoinnissa on huomioitu toiminnan muutokset ja merkittävimmät tiedossa olevat kustannusmuutokset. Vuonna 2024 toimintakuluista noin 55 % koostuu palveluiden ostoista kuten jätteen kuljetuspalvelujen ostoista, IT-kuluista, asiantuntijapalveluista sekä rakentamis- ja kunnossapitopalveluista. Henkilöstökulujen osuus on noin 25 %, materiaalihankinnat 16 % sekä muut kulut 4 %.

Toimintatuottojen ja -kulujen erotuksena syntyvä toimintakate talousarviovuonna 2024 on 231,6 milj. euroa (52,3 %), kun sen vuonna 2023 ennustetaan olevan 219,2 milj. euroa (51,9 %). Ero johtuu suurelta osin myyntituottojen arvioidusta kasvusta vuonna 2024. Taksamuutokset vaikuttavat myyntituottoihin positiivisesti suunnitelmakaudella. Suunnitelmavuonna 2025 toimintakate paranee ja on 250,4 miljoonaa (53,8 %) ja vuonna 2026 271,7 miljoonaa (55,5 %).

Nettorahoituskulut vuonna 2024 ovat 83,5 milj. euroa. Korkokuluista 58,8 milj. euroa on jäsenkunnille perustamislainoista maksettavia korkoja. Peruspääoman korko, jota jäsenkunnat alkoivat periä vuodesta 2021, on vuosina 2023-2024 1 % ja vuodesta 2025 alkaen 1,5 %. Suunnitelmakaudella nettorahoituskulut kasvavat, ollen vuonna 2025 87,3 milj. euroa.

Toimintakatteen ja rahoituserien jälkeen syntyvä vuosikate osoittaa sen tulorahoituksen, joka juoksevien menojen jälkeen jää käytettäväksi investointeihin ja lainojen lyhennyksiin. Vuonna 2024 vuosikate on 148 milj. euroa, kun investoinnit ja lainojen lyhennykset ovat yhteensä 316 milj. euroa. Erityisesti vesihuollon investointien rahoittamiseksi suunnitellulla tasolla joudutaan nostamaan uutta ulkopuolista lainaa koko suunnitelmakauden ajan yhteensä noin 489 milj. euroa.

Talousarviovuosi 2024 on vuosikatteesta vähennettävien pysyvien vastaavien (käyttöomaisuus) poistojen jälkeen 3,6 milj. euroa alijäämäinen, vuonna 2025 8,0 milj. euroa ylijäämäinen ja vuonna 2026 27,7 milj. euroa ylijäämäinen.

Investoinnit

Vesihuollon ja jätehuollon investoinnit perustuvat HSY:n hallituksen toukokuussa 2022 hyväksymään 10 vuoden investointiohjelmaan. Vuonna 2024 investoinnit ovat yhteensä 210,3 milj. euroa, josta 183,3 milj. euroa on vesihuollon ja 24,2 milj. euroa jätehuollon investointeja.

Blominmäen jätevedenpuhdistamon valmistuminen pudottaa vesihuollon kokonaisinvestointien määrän suunnitelmakauden vuosilla keskimäärin noin 180 milj. euroon vuodessa. Vesihuollon investointien taso säilyy suunnitelmakaudella kuitenkin korkealla tasolla johtuen pääosin jäsenkuntien edelleen korkeana säilyvästä infrastruktuuri-investointien tasosta. Erityisesti suuret raidehankkeet nostavat näiden investointien määrää. Tämä vaikuttaa erityisesti johtosiirtojen ja osin verkostojen saneerausinvestointien kustannuksiin.

Kaupunkilähtöisten investointien säilyessä suurina on HSY:n vesihuolto joutunut sopeuttamaan investointeja siirtämällä eteenpäin vesihuoltolähtöisiä hankkeita. Tästä huolimatta myös vesihuoltolähtöisten investointien taso säilyy suhteellisen vakaana.

Aluepalvelulähtöiset investoinnit tähtäävät strategian mukaisesti vastuullisiin ja kehittyviin palveluihin ja niiden parantamiseen. Lisäksi ne edistävät kiertotalouden keskiössä toimimista. Investoinnit suunnitellaan vastaamaan asiakasryhmien pitkän aikavälin tarpeita. Käsittelypalvelulähtöiset investoinnit tähtäävät strategian mukaisesti ympäristövastuuseen, hiilineutraaliuuteen ja kiertotalouteen. Osa investoinneista perustuu ympäristölupien velvoitteisiin. Ämmäsuon osalta keskeistä on ympäristövaikutusten hallinta, jossa toimitaan lähiympäristöstä huolehtien. Sähköntuotannon omavaraisuuden ja huoltovarmuuden lisäämiseksi on investointeihin lisätty kaasun varastoinniksi kaasukello. Tämä investointi ei sisälly investointiohjelmaan 2023–2032, joten sen on arvioitu lisäävän vuosien 2024–2025 investointimenoja.

Rahoitus

Perustamislainat HSY:n jäsenkunnilta ovat yhteensä 1,1 miljardia euroa, jonka lisäksi HSY:llä on ulkopuolisilta rahoituslaitoksilta nostettua pitkäaikaista lainaa vuoden 2023 lopussa ennusteen mukaan noin 720 milj. euroa, mikäli vuoden 2023 tulorahoitus ja investoinnit toteutuvat vuosiennusteen mukaisesti.

Tulorahoitus ei riitä kattamaan kuntayhtymän investointitasoa ja lainojen lyhennyksiä, minkä vuoksi suunnitelmakauden kaikkina vuosina joudutaan nostamaan uutta ulkopuolista lainaa yhteensä noin 489 milj. euroa riippuen toteutuvasta investointitasosta. Lainoja lyhennetään suunnitelmakaudella yhteensä noin 377 milj. euroa, josta 96 milj. euroa on jäsenkuntalainojen lyhennyksiä. Ulkopuolisilta nostetun pitkäaikaisen velan yhteismäärä suunnitelmakauden lopulla on noin 969 milj. euroa. Lainamäärän jatkuva kasvu aiheuttaa lisääntyvää painetta HSY:n taloudelle kasvavien lainakorkojen ja lyhennysten myötä.

Kuntayhtymän varainhankintaa ohjaavat vuosittaiset talousarviossa olevat rahoitusta koskevat linjaukset ja sitovuudet, sekä yhtymäkokouksen

hyväksymä ja 1.6.2023 voimaan tullut varainhankintapolitiikka. Varainhankintapolitiikka pitää sisällään kuntayhtymän varainhankinnan periaatteet ja siihen liittyvän riskienhallinnan, korkosuojauksen periaatteet ja kassavarojen sijoittamisen periaatteet.

Uudessa strategiassa tasapainoinen talous on yhtenä merkittävänä fokusalueena. Toimintamenojen kehittymistä on tarkasteltu huolellisesti. Talouden tasapainottaminen edellyttää tuottavuusohjelman lisäksi asiakasmaksujen korotuksia kummallakin toimialalla. Eräs keskeinen ohjelman sisältämä toimenpide on syksyllä 2022 käynnistynyt vesihuollon maksurakenteen kehitysprojekti.

Lähivuosien suurten investointien takia HSY:n omavaraisuusaste heikkenee suunnitelmakaudella edelleen, mutta kääntyy nousuun kauden lopulla, saavuttaen 2026 lopussa tason 25,5 %. kun viimeisimmässä tilinpäätöksessä omavaraisuusaste oli 27,0 %. Vuosien 2025 ja 2026 ylijäämäiset tulokset kasvattavat maltillisesti omaa pääomaa, mutta vieraan pääoman kasvu suunniteltujen investointien rahoittamiseksi tarvittavalla ulkopuolisella lainarahoituksella heikentää omavaraisuutta vielä vuoteen 2025 asti.

Päätöshistoria

Liitteet

- 1 HSY:n alustava TTS 2024-26

Oheismateriaali

Tiedoksi

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 37, § 38, § 39

Muutoksenhakukielto

Edellä mainitusta päätöksestä, joka koskee vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa kuntalain (410/2015) 136 §:n mukaan hakea muutosta.